

Correctievoorschrift VWO

2010

tijdvak 2

management & organisatie

tevens oud programma

management & organisatie

Het correctievoorschrift bestaat uit:

- 1 Regels voor de beoordeling
- 2 Algemene regels
- 3 Vakspecifieke regels
- 4 Beoordelingsmodel
- 5 Inzenden scores
- 6 Bronvermeldingen

1 Regels voor de beoordeling

Het werk van de kandidaten wordt beoordeeld met inachtneming van de artikelen 41 en 42 van het Eindexamenbesluit v.w.o.-h.a.v.o.-m.a.v.o.-v.b.o.

Voorts heeft de CEVO op grond van artikel 39 van dit Besluit de *Regeling beoordeling centraal examen* vastgesteld (CEVO-09.0313, 31 maart 2009, zie www.examenblad.nl).

Deze regeling blijft ook na het aantreden van het College voor Examens van kracht.

Voor de beoordeling zijn de volgende passages van de artikelen 36, 41, 41a en 42 van het Eindexamenbesluit van belang:

- 1 De directeur doet het gemaakte werk met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen en het proces-verbaal van het examen toekomen aan de examinerator. Deze kijkt het werk na en zendt het met zijn beoordeling aan de directeur. De examinerator past de beoordelingsnormen en de regels voor het toekennen van scorepunten toe die zijn gegeven door het College voor Examens.
- 2 De directeur doet de van de examinerator ontvangen stukken met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het proces-verbaal en de regels voor het bepalen van de score onverwijld aan de gecommiteerde toekomen.
- 3 De gecommiteerde beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past de beoordelingsnormen en de regels voor het bepalen van de score toe die zijn gegeven door het College voor Examens.

De gecommiteerde voegt bij het gecorrigeerde werk een verklaring betreffende de verrichte correctie. Deze verklaring wordt mede ondertekend door het bevoegd gezag van de gecommiteerde.

- 4 De examiner en de gecommiteerde stellen in onderling overleg het aantal scorepunten voor het centraal examen vast.
- 5 Indien de examiner en de gecommiteerde daarbij niet tot overeenstemming komen, wordt het geschil voorgelegd aan het bevoegd gezag van de gecommiteerde. Dit bevoegd gezag kan hierover in overleg treden met het bevoegd gezag van de examiner. Indien het geschil niet kan worden beslecht, wordt hiervan melding gemaakt aan de inspectie. De inspectie kan een derde onafhankelijke gecommiteerde aanwijzen. De beoordeling van de derde gecommiteerde komt in de plaats van de eerdere beoordelingen.

2 Algemene regels

Voor de beoordeling van het examenwerk zijn de volgende bepalingen uit de *Regeling beoordeling centraal examen* van toepassing:

- 1 De examiner vermeldt op een lijst de namen en/of nummers van de kandidaten, het aan iedere kandidaat voor iedere vraag toegekende aantal scorepunten en het totaal aantal scorepunten van iedere kandidaat.
- 2 Voor het antwoord op een vraag worden door de examiner en door de gecommiteerde scorepunten toegekend, in overeenstemming met het beoordelingsmodel. Scorepunten zijn de getallen 0, 1, 2, ..., n, waarbij n het maximaal te behalen aantal scorepunten voor een vraag is. Andere scorepunten die geen gehele getallen zijn, of een score minder dan 0 zijn niet geoorloofd.
- 3 Scorepunten worden toegekend met inachtneming van de volgende regels:
 - 3.1 indien een vraag volledig juist is beantwoord, wordt het maximaal te behalen aantal scorepunten toegekend;
 - 3.2 indien een vraag gedeeltelijk juist is beantwoord, wordt een deel van de te behalen scorepunten toegekend, in overeenstemming met het beoordelingsmodel;
 - 3.3 indien een antwoord op een open vraag niet in het beoordelingsmodel voorkomt en dit antwoord op grond van aantoonbare, vakinhoudelijke argumenten als juist of gedeeltelijk juist aangemerkt kan worden, moeten scorepunten worden toegekend naar analogie of in de geest van het beoordelingsmodel;
 - 3.4 indien slechts één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, wordt uitsluitend het eerstgegeven antwoord beoordeeld;
 - 3.5 indien meer dan één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, worden uitsluitend de eerstgegeven antwoorden beoordeeld, tot maximaal het gevraagde aantal;
 - 3.6 indien in een antwoord een gevraagde verklaring of uitleg of afleiding of berekening ontbreekt dan wel foutief is, worden 0 scorepunten toegekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is aangegeven;
 - 3.7 indien in het beoordelingsmodel verschillende mogelijkheden zijn opgenomen, gescheiden door het teken /, gelden deze mogelijkheden als verschillende formuleringen van hetzelfde antwoord of onderdeel van dat antwoord;

- 3.8 indien in het beoordelingsmodel een gedeelte van het antwoord tussen haakjes staat, behoeft dit gedeelte niet in het antwoord van de kandidaat voor te komen;
- 3.9 indien een kandidaat op grond van een algemeen geldende woordbetekenis, zoals bijvoorbeeld vermeld in een woordenboek, een antwoord geeft dat vakinhoudelijk onjuist is, worden aan dat antwoord geen scorepunten toegekend, of tenminste niet de scorepunten die met de vakinhoudelijke onjuistheid gemoeid zijn.
- 4 Het juiste antwoord op een meerkeuzevraag is de hoofdletter die behoort bij de juiste keuzemogelijkheid. Voor een juist antwoord op een meerkeuzevraag wordt het in het beoordelingsmodel vermelde aantal punten toegekend. Voor elk ander antwoord worden geen scorepunten toegekend. Indien meer dan één antwoord gegeven is, worden eveneens geen scorepunten toegekend.
 - 5 Een fout mag in de uitwerking van een vraag maar één keer worden aangerekend, tenzij daardoor de vraag aanzienlijk vereenvoudigd wordt en/of tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
 - 6 Een zelfde fout in de beantwoording van verschillende vragen moet steeds opnieuw worden aangerekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
 - 7 Indien de examinerator of de gecommiteerde meent dat in een examen of in het beoordelingsmodel bij dat examen een fout of onvolkomenheid zit, beoordeelt hij het werk van de kandidaten alsof examen en beoordelingsmodel juist zijn. Hij kan de fout of onvolkomenheid mededelen aan het College voor Examens. Het is niet toegestaan zelfstandig af te wijken van het beoordelingsmodel. Met een eventuele fout wordt bij de definitieve normering van het examen rekening gehouden.
 - 8 Scorepunten worden toegekend op grond van het door de kandidaat gegeven antwoord op iedere vraag. Er worden geen scorepunten vooraf gegeven.
 - 9 Het cijfer voor het centraal examen wordt als volgt verkregen.
Eerste en tweede corrector stellen de score voor iedere kandidaat vast. Deze score wordt meegedeeld aan de directeur.
De directeur stelt het cijfer voor het centraal examen vast op basis van de regels voor omzetting van score naar cijfer.

NB Het aangeven van de onvolkomenheden op het werk en/of het noteren van de behaalde scores bij de vraag is toegestaan, maar niet verplicht.

3 Vakspecifieke regels

Voor dit examen kunnen maximaal 70 scorepunten worden behaald.

Voor dit examen is de volgende vakspecifieke regel vastgesteld:

Voor rekenfouten worden geen punten afgetrokken.

Wanneer echter de kandidaat bij een berekening kennelijk verzuimd heeft door schatting controle op het antwoord uit te oefenen, wordt voor deze fouten één punt afgetrokken tot een maximum van twee punten per opgave.

4 Beoordelingsmodel

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Opgave 1

1 maximumscore 2

- Aantal geplaatste aandelen bij oprichting $\frac{1.200.000}{4} - 175.000 = 125.000$ 1
- Emissiekoers bij oprichting $\frac{(1.200.000 + 908.000) - 1.428.000}{125.000} = € 5,44$ 1

2 maximumscore 2

2007-2008 AEX + 2% en SecurIT +12%

2008-2009 AEX - 51% en SecurIT -54%

Dus de mutatie van de koers van het aandeel SecurIT is groter.

3 maximumscore 2

Yin Pin bezit $\frac{€ 2.500.000}{€ 8,20} = 304.878$ aandelen (afgerond)

Geplaatst waren 300.000 aandelen

Yin Pin heeft een meerderheidsbelang.

4 maximumscore 1

Voorbeelden van een juist antwoord zijn:

- Door de uitgifte van beheers- /zeggenschapspreferente aandelen aan anderen dan Yin Pin.
- Door de uitgifte van certificaten van aandelen aan Yin Pin.

Opgave 2

5 maximumscore 2

$$\text{afschrijvingskosten} \frac{150.000 - 10.000}{4} = 35.000$$

$$\text{verzekeringskosten} \quad 4.500$$

$$\text{onderhoudskosten} \quad 18.000$$

$$\text{elektriciteitsverbruik} \quad 300.000 \times 0,193 = 57.900$$

$$\text{interest 6\% lening} \quad \frac{4 \times 43.300 - 150.000}{4} = \underline{5.800}$$

$$\text{gemiddelde jaarlijkse kosten} \quad \text{€ } 121.200$$

6 maximumscore 2

Voorbeelden van een juist antwoord zijn:

- notariële oprichtingsakte
- verklaring van geen bezwaar (afgegeven door de Minister van Justitie) minimumbedrag (2008: € 18.000,-) te storten op de uitgegeven aandelen

7 maximumscore 1

Voorbeelden van een juist antwoord zijn:

- door het beoordelen van de verhouding tussen de vlottende activa + liquide middelen enerzijds en het vreemd vermogen op korte termijn anderzijds (liquiditeit).
- door het beoordelen van de verhouding tussen het eigen vermogen en het totale vreemde vermogen (solvabiliteit).

8 maximumscore 1

jaarlijkse kosten leasecontract	39.600
jaarlijkse afschrijvings- en interestkosten bij kopen	<u>40.800</u>
jaarlijks voordeel van leasen	€ 1.200,-

Opmerking

De verzekerings-, onderhouds- en elektriciteitskosten zijn identiek dus kunnen buiten beschouwing gelaten worden.

9 maximumscore 1

Ja, want er is sprake van financial leasing waardoor het economisch eigendom van de ijsbereidingsmachine bij La Gelatirella ligt.

Vraag	Antwoord	Scores
10	maximumscore 3 kosten bij leasing (39.600 + 4.500 + 18.000 + 57.900) = 120.000 loonkosten: 1.500.000 × 0,12 = <u>180.000</u> • 300.000	1
	• dus machine-uurtarief: $\frac{300.000}{500.000 \times \frac{18}{3.600}} = € 120,-$	2
11	maximumscore 2 melk 0,875 × 0,56 = 0,49 overige ingrediënten 0,32 bakje met deksel 0,15 kosten machine $\frac{18}{3.600} \times 120 = \underline{0,60}$ fabricagekostprijs € 1,56	
12	maximumscore 1 De kosten van de transportauto zijn onafhankelijk van de afzet.	
13	maximumscore 4 fabricagekostprijs 1,56 constante verkoopkosten $\frac{0,12 \times 750.000 + 60.000 + 0,125 \times 300.000 + 0,125 \times 900.000}{500.000} = \underline{0,60}$ • commerciële kostprijs 2,16 winstopslag: $\frac{20}{80} \times 2,16 = \underline{0,54}$ • verkoopprijs exclusief btw 2,70 btw 0,06 × 2,70 <u>0,16</u> • verkoopprijs inclusief btw € 2,86	2 1 1
14	maximumscore 1 475.000 × 0,54 = € 256.500,- voordelig	

Vraag	Antwoord	Scores
15	<p>maximumscore 3</p> <p>Ja, er wordt voldaan want:</p> <ul style="list-style-type: none"> normaal aantal uren bij fabricage $\frac{300.000}{120} = 2.500$ <p>verkoopresultaat 256.500</p> <p>bezettingsresultaat fabricage (2.375 – 2.500) × 120 = 15.000 verlies</p> <p>bezettingsresultaat verkoop (475.000 – 500.000) × 0,60 = <u>15.000 verlies</u></p> <p style="text-align: right;"><u>30.000</u></p> <ul style="list-style-type: none"> verwachte bijdrage aan het bedrijfsresultaat voordeel € 226.500 	<p>1</p> <p>2</p>

Opgave 3

16 maximumscore 2

$$0,5 \times (56.420 - 4.760 \times 1,022^{17}) = 0,5 \times 49.529,16 = \text{€ } 24.764,58$$

17 maximumscore 3

Aantal maanden alimentatiebetaling: $7 + 8 \times 12 + 4 = 107$

$$C = 470 \times \frac{1 - 1,004^{-107}}{0,004} = \text{€ } 40.846,75$$

Alternatieve oplossing met de GR:

$$n = 107; i = 0,4; \text{pmt (END)} = - 470; \text{solve pv}; \text{pv} = 40.846,75$$

18 maximumscore 2

Voorbeelden van een juist antwoord zijn:

- Hij kan het bedrag van de afkoopsom tegen een lagere interestvoet dan 0,4% per maand lenen.
- Hij heeft de afkoopsom in liquide middelen beschikbaar en verwacht daarover een rendement te realiseren dat lager ligt dan 0,4% per maand.

Opgave 4

19 maximumscore 2

Voorbeelden van een juist antwoord zijn:

- verkiezen van bestuursleden
- goedkeuren van het financieel jaarverslag
- goedkeuren van de begroting (inclusief contributievoorstel)
- wijzigen van de statuten

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

20 maximumscore 1

Gezien de ligging en het specifieke gebruik zal het clubhuis bij verkoop slechts een gering bedrag opleveren, dus verstrekt de bank ook maar voor een beperkt bedrag een hypothecaire lening.

21 maximumscore 4

• contributie 2009 bestaande leden (520 – 3) × 21 =	10.857	1
• contributie 2009 nieuwe leden t/m 30 juni (595 – 520) × 21 = 75 × 21 =	+ 1.575	1
• contributie 2009 nieuwe leden na 30 juni (537 + 3 + 85 – 595) × 10,50 = 30 × 10,50 =	+ 315	1
in 2008 vooruitontvangen contributie 2009	- 690	
in 2009 vooruitontvangen contributie 2010 30 × 21 =	<u>+ 630</u>	
• totaal ontvangen contributies	12.687	1

22 maximumscore 1

cursusgelden $50 \times 104 + 37,50 \times 196 + 40 \times 70 = \text{€ } 15.350,-$

23 maximumscore 3

Overzicht van ontvangsten en uitgaven KCM 2009

				eventuele berekeningen
Contributies	€ 12.687			(zie vraag 21)
Afdracht contributies KCNL	<u>€ 2.297</u>			
Netto contributies		€ 10.390		
Cursusgelden		€ 15.350		(zie vraag 22)
Inschrijfgelden		<u>€ 525</u>		
Totale ontvangsten			€ 26.265	
Huur oefenterrein		€ 3.960		
Vergoeding instructeurs		€ 7.000		
Huur tentoonstellingsruimte		€ 2.680		
Verzekeringskosten		€ 975		
Clubblad		€ 2.490		
Bestuurskosten		€ 1.224		
Interest		€ 864		18.000 × 0,048
Onderhoud		€ 980		(zie informatiebron 5)
Aflossing lening		<u>€ 2.000</u>		(zie informatiebron 5)
Totale uitgaven			€ 22.173	
Saldo			<u>€ 4.092</u>	overschot

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

24 maximumscore 5

Staat van baten en lasten KCM 2009

				eventuele berekeningen
Contributies	€ 12.747			12.687 + 690 – 630
Afdracht contributies KCNL	<u>€ 2.302</u>			
Netto contributies		€ 10.445		
Cursusgelden		€ 15.350		(zie vraag 23)
Inschrijfgelden		<u>€ 525</u>		
Totale baten			€ 26.320	
Huur oefenterrein		€ 3.960		
Vergoeding instructeurs		€ 7.000		
Huur tentoonstellingsruimte		€ 2.680		
Verzekeringskosten		€ 975		
Clubblad		€ 2.490		
Bestuurskosten		€ 1.224		
Interestkosten		€ 832		$0,048 \times \frac{8}{12} \times 18.000$ + $16.000 \times 0,048 \times \frac{4}{12}$
Onderhoudskosten		€ 2.500		(zie informatiebron 5)
Afschrijvingskosten clubhuis		€ 5.600		$\frac{50.400}{(15 - 6)}$
Afschrijvingskosten inventaris		<u>€ 1.120</u>		(zie informatiebron 5)
Totale lasten			€ 28.381	
Resultaat			<u>€ 2.061</u>	nadelig

25 maximumscore 2

De penningmeester heeft gelijk. Het overzicht van de ontvangsten en uitgaven geeft inzicht in de mutatie van de liquide middelen, maar houdt onvoldoende rekening met lasten die tot toekomstige uitgaven kunnen leiden. Dit inzicht geeft de staat van baten en lasten wel en het negatieve resultaat geeft de noodzaak tot contributieverhoging.

Opgave 5

26 maximumscore 1

Voorbeelden van een juist antwoord zijn:

De kosten die het hoofdkantoor maakt ten behoeve van de productielocatie hebben geen relatie met de huisvestingskosten van de productielocatie.

Als de kosten van de huisvesting van de productielocatie stijgen (bijvoorbeeld door herwaardering, rentestijging etc.) stijgt ten onrechte ook het aandeel in de constante kosten van het hoofdkantoor.

27 maximumscore 3

De verwachte jaaromzet: $700.000 \times 1,6 = 1.120.000$ dus zijn er 2 machines nodig.

$$\text{BEO} \frac{2 \times 100.000 + 0,2 \times 250.000 + 90.000 + 80.000}{0,50} = \frac{420.000}{0,50} =$$

€ 840.000,-

De verwachte omzet ligt boven de BEO, dus winstgevend.

28 maximumscore 1

Voorbeelden van een juist antwoord zijn:

- provisie vertegenwoordigers
- portokosten

29 maximumscore 2

Winst bij a $1.120.000 \times 0,50 - 420.000 = € 140.000,-$

Winst bij b $1.120.000 \times 0,45 - 340.000 = € 164.000,-$

b levert de grootste winst op.

Opgave 6

30 maximumscore 2

De REV zal afnemen. Door de herwaardering stijgt het eigen vermogen (herwaarderingsreserve), terwijl de winst daalt doordat de afschrijvingen toenemen.

31 maximumscore 1

Met een ondergrens aan de solvabiliteit wil een verschaffer van vreemd vermogen zich er van verzekeren dat de geldnemer bij liquidatie de leningen kan terugbetalen.

32 maximumscore 2

Cash dividend $(3.000.000 \times 0,08) - (3.000.000 \times 0,23 \times 0,15) =$
 € 136.500,-

33 maximumscore 3

Na het voldoen aan alle verplichtingen als gevolg van de winstverdeling blijft het vreemd vermogen € 10.300.000,-. Bij een solvabiliteits eis van 50% is het vereiste eigen vermogen

	10.300.000,-
EV voor winstverdeling	9.250.000,-
– toename EV door herwaardering	250.000
– toename EV door uitkering stockdividend	<u>450.000</u>
	<u>9.950.000,-</u>
vereiste winstreservering	€ 350.000,-

34 maximumscore 2

winst	2.000.000,-
– vennootschapsbelasting	510.000
– totaal bruto dividend	690.000
– winstreservering	<u>350.000</u>
	<u>1.550.000,-</u>
bonussen	€ 450.000,-

Opmerking

Als de leerling rekening houdt met aftrekbaarheid van bonussen (staat niet in examenprogramma) en een bedrag van € 604.000 berekent, dit ook goed rekenen.

5 Inzenden scores

Verwerk de scores van alle kandidaten per school in het programma WOLF. Zend de gegevens uiterlijk op 25 juni naar Cito.

6 Bronvermeldingen

bron 1 t/m 7 in eigen beheer